

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/691/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3512210553
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Natália Čekanová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3512210553.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO 36 864 421, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 10C/294/2012-72 zo dňa 20. júna 2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy, vzniknutej žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, ktorý v zákonom stanovenej lehote nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu, kde exekučným titulom bol právoplatný rozsudok rozhodcovského súdu. Rozhodnutie odôvodnil tým, že v konaní neboli preukázané základné predpoklady pre skúmanie úradného postupu súdu vo veci udelenia poverenia pre vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku, ktorá bola vedená na tamom súde pod sp.zn.: 11Er/703/2010. Žalobca nepredložil žiaden doklad, že si svoj nárok riadne uplatnil u žalovaného a prenášanie dôkazného bremena na žalovaného nemá žiadnu oporu v zákone. Z týchto dôvodov sa súd prvého stupňa podrobnejšie nezaoberal meritom veci, ale návrh v celom rozsahu zamietol pre neunesenie dôkazného bremena žalobcom. Na skutkový stav súd prvého stupňa aplikoval § 3 ods. 1 písm. a) a d), § 4 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 a 3, § 9 ods. 1 a 2, § 17 ods. 1 a 2, a § 19 ods. 1, 2, 3 z. č. 514/2003 Z.z. Rozhodnutie o trovách konania súd prvého stupňa odôvodnil podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Žalovaný ako úspešný účastník konania si náhradu trov konania neuplatnil, preto súd prvého stupňa ich náhradu žalovanému nepriznal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., keď účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.), pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a vec prejednať v jeho neprítomnosti. Žalobca riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Ak tak súd prvého stupňa spravil, odňal tým jeho právo na konanie

pred súdom. Sudcu, ktorý vydal napadnutý rozsudok nepovažoval za nestranného. Poukázal na to, že súd prvého stupňa rozhodol bez toho, aby mu umožnil s cieľom ovplyvniť rozhodnutie, vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam veci. Žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Poukázal na to, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, jeho právo na kontradiktórny súdny proces tým bolo porušené. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého rozsah a obsah si určil sám a vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Dôvodil, že pokiaľ žalovaný nereagoval na výzvu súdu prvého stupňa, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobe v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p., mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. Žalobcovi nebolo z odôvodnenia napadnutého rozsudku zrejmé akou úvahou súd prvého stupňa dospel k tomu, že majetková škoda a nemajetková ujma nevznikla. Žalobca hodlal v konaní predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie skrátil len na dôkazy vykonávané ex offio, žalobcu nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej tak, aby mal priestor navrhnuť alebo predložiť ďalšie dôkazy. Podľa žalobcu súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jeho práv na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Napadnuté rozhodnutie považoval žalobca za vnútorne rozporné, nakoľko súd prvého stupňa nekonštatoval zistené porušenie práva a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k doručenému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods. 3 O.s.p. aj náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p. s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal odvolací súd preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania. Dôvodmi odvolania vymedzenými žalobcom a ich rozsahom je odvolací súd viazaný podľa § 212 ods. 1 O.s.p.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu žalobcom podaného odvolania, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné.

Obligatórne (§ 212 ods. 3 O.s.p.) sa odvolací súd zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 221 ods. 1 písm. a/ - g/ O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Vada konania vymedzená v § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.).

Odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Na vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci prihliada odvolací súd z úradnej povinnosti aj vtedy, ak by v odvolaní neboli uplatnené (§ 212 ods. 3 O.s.p.). Z úradnej moci odvolací súd podrobil preskúmaniu žalobcom tvrdené vady konania podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ a písm. g/ O.s.p., keď sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a vo veci rozhodoval vylúčený sudca.

Podanou žalobou sa žalobca proti žalovanému domáhal zaplata 125,- Eur titulom majetkovej škody a zaplata 495,- Eur titulom nemajetkovej ujmy.

Podľa § 114 ods. 2 O.s.p. v rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle navrhovateľovi.

Podľa § 120 ods. 4 O.s.p. súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

Podľa § 123 O.s.p. účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali.

Príprava pojednávania predchádza úkonu vytyčenia pojednávania resp. vytyčenia termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia. Podmienkou na uskutočnenie tohto úkonu je podľa § 114 ods. 2 O.s.p. doručenie žaloby spolu s prílohami žalovanému na vyjadrenie a poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

Súd je povinný pred procesným rozhodnutím o skončení dokazovania alebo pred rozhodnutím bez nariadenia pojednávania poučiť účastníkov, že v súdom určenej lehote môžu predložiť alebo navrhnúť dôkazné prostriedky, že v dôsledku nesplnenia tejto povinnosti sa na neskôr predložené alebo označené dôkazy a skutočnosti nebude prihliadať a že neskôr predložené alebo označené dôkazy a skutočnosti môžu byť odvolacím dôvodom len v rozsahu a za podmienok uvedených v § 205a O.s.p.. Splnenie tejto poučovacej povinnosti má rozhodujúci vplyv na rozhodnutie vo veci samej, na možnosť napadnúť toto rozhodnutie v riadnom, prípadne aj v mimoriadnom opravnom konaní, pretože jeho obsahom je významné obmedzenie predkladať alebo označovať v ďalšom konaní dôkazné prostriedky a skutočnosti, hoci objektívne existujú. Súd prvého stupňa musí splniť túto poučovaciu povinnosť s osobitným zreteľom na to, že spravidla ide o poslednú reálnu možnosť predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky a skutočnosti, ktoré by mohli priniesť skutkové poznatky nevyhnutné na úspech žaloby alebo účinnú obranu proti nej.

Odvolací súd z obsahu spisového materiálu zistil, že dňa 05.12.2012 bolo žalovanému doručené poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p. (č.l. 16). V spise sa však nenachádza doručienka preukazujúca doručenie predmetného poučenia aj žalobcovi.

Ustanovenie § 120 ods. 4 O.s.p. je vyjadrením koncentrácie občianskeho sporového súdneho konania, prejavujúcej sa v možnosti účastníkov konania predkladať skutočnosti a dôkazy vrátane určenia momentu na ich predkladanie. Dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednacou zásadou (zásada formálnej pravdy), ktorá úzko súvisí na strane účastníka konania s povinnosťou tvrdenia podľa § 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p. a dôkaznou povinnosťou podľa § 120 ods. 1 O.s.p. Účastníci konania majú možnosť na dosiahnutie účelu konania pri plnení dôkaznej povinnosti predkladať skutočnosti a dôkazy najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie vo veciach, v ktorých bolo nariadené pojednávanie, alebo najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej vo veciach, v ktorých sa pojednávanie nenariaďuje (§ 115a O.s.p.). Zákon uvedené procesné následky viaže na vedomosť účastníka o tejto procesnej povinnosti a preto ukladá súdu obligatórnu poučovaciu povinnosť, ktorú je povinný poskytnúť každému účastníkovi vrátane účastníka zastúpeného v konaní právny zástupcom. Povinnosť podľa § 120 ods. 4 O.s.p. uložená súdu musí byť splnená kvalifikovane, a to na začiatku súdneho konania (viď ÚS 67/2002). Súd realizuje túto poučovaciu povinnosť v rámci prípravy pojednávania v zmysle § 114 ods. 2 O. s. p. <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TArticles.ascx&phContent=~/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3406672&FragmentId2=3406672>> Prípravou pojednávania podľa citovaného zákonného ustanovenia treba rozumieť všetku činnosť súdu od začatia súdneho konania (§ 82 ods. 1 O.s.p.) až do začatia pojednávania, resp. do verejného vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. V rámci prípravy pojednávania súd doručí žalobu žalovanému spolu s prílohami a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4 O.s.p., doručovanie uskutoční do vlastných rúk.

Nesplnenie povinnosti podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neumožnenie účastníkom konania realizovať procesné práva podľa § 123 O.s.p. považoval odvolací súd za vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Porušením procesných práv a povinností postupom súdu prvého stupňa došlo k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom. Odňatie tejto možnosti sa prejavilo tým, že súd prvého stupňa znemožnil účastníkom procesné práva označiť a predkladať skutočnosti a dôkazy v rozsahu ustanovenom zákonom. Súd prvého stupňa nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv priznaných Občianskym súdnym poriadkom a porušil ich právo na spravodlivý súdny proces v intenciách článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Odvolacia námietka žalobcu, že v danej veci došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom, je preto dôvodná. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa zaťažil konanie vadami, ku ktorým je odvolací súd povinný prihliadať aj z úradnej povinnosti.

Odvolací súd sa taktiež zaoberal tvrdením žalobcu, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané vylúčeným sudcom. V ustanovení § 14 O.s.p. sú upravené podmienky, ktorých splnenie má za následok, že sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Predmetný dôvod odvolania sa však výslovne obmedzuje len na rozhodovanie vylúčeného sudcu. Námietka žalobcu, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vydal vylúčený sudca, predstavuje odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p. Jej dôvodnosť posudzuje odvolací súd vždy, bez toho, aby bol pritom viazaný tým, či prípadne otázku zaujatosti sudcu posúdil ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia nadriadený súd (§ 16 O.s.p.). Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že prejednávaná vec bola od začiatku konania pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudcovi JUDr. Andrejovi Stachovičovi, ktorý ako zákonný sudca vo veci rozhodol. Z obsahu spisu vyplýva, že o zákonom sudcovi bolo odvolacím súdom už rozhodnuté uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17NcC/387/2012-10 a z prejednávania a rozhodnutia veci nebol vylúčený. Odvolací súd skúmajúc dôvodnosť uplatneného odvolacieho dôvodu zo strany žalobcu dospel k záveru, že na strane zákonného sudcu nie je existencia žiadnej okolnosti, ktorá by ho v zmysle § 14 a nasl. O.s.p. vylučovala z prejednávania a rozhodovania vo veci vzhľadom na pomer k veci a účastníkom konania. Odvolací súd v konaní nezistil z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. žiadne skutočnosti predstavujúce dôvod na vylúčenie tohto sudcu a takýto vzťah nie je možné odvodiť ani z údajov žalobcu. Dôvodom na pochybnosti o nezaujatosti namietaného sudcu, nemôžu byť ani úvahy žalobcu založené na skutočnosti, že súd prvého stupňa svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane žalobcu, lebo táto skutočnosť sama o sebe nevypovedá nič o vzťahu namietaného sudcu k účastníkom a k prejednáwanej veci a nemožno z nej odvodiť, že by bola spôsobilá ovplyvniť jeho nestranné rozhodnutie. Z týchto dôvodov odvolací súd vyhodnotil uplatnenú odvolaciu námietku žalobcu ako nedôvodnú.

Pretože procesný postup súdu prvého stupňa nebol z hľadiska odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. správny, odvolací súd z dôvodov uvedených vyššie, podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa bude v ďalšom konaní postupovať podľa § 114 O.s.p., splní si voči účastníkom poučovaciu povinnosť podľa § 120 ods. 4 O.s.p. tak, a ďalej dodrží taký procesný postup, aby svojím procesným postupom poskytol účastníkom konania možnosť realizovať procesné práva zaručené Ústavou Slovenskej republiky a Občianskym súdnym poriadkom (§ 123), pričom sa bude zaoberať aj prípadnými námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi účastníkov konania a vo veci opätovne rozhodne.

Podľa § 226 O.s.p. je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci podľa § 224 ods. 3 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.